

P6_TA(2008)0104

Arménie

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. března 2008 o Arménii

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Arménii a jižním Kavkaze, zejména na usnesení ze dne 17. ledna 2008 k účinnější politice EU pro jižní Kavkaz: od slibů k činům¹,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 17. ledna 2008 o přístupu k regionální politice v oblasti Černého moře²,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 15. listopadu 2007 o evropské politice sousedství (EPS)³,
 - s ohledem na Dohodu o partnerství a spolupráci mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Republikou Arménie na straně druhé⁴, jež vstoupila v platnost dne 1. července 1999,
 - s ohledem na akční plán EPS, který dne 14. listopadu 2006 podpořila Rada pro spolupráci mezi EU a Arménií a který umožňuje provést s pomocí EU celý balíček reforem,
 - s ohledem na předběžná zjištění a závěry obsažené v prohlášení mezinárodní mise pro sledování průběhu voleb ze dne 20. února 2008 i na prozatímní povolební zprávu ze dne 3. března 2008,
 - s ohledem na prohlášení o situaci v Arménii po prezidentských volbách dne 1. března 2008, které jménem Evropské unie učinilo předsednictví Rady dne 5. března 2008, a na prohlášení o prezidentských volbách v Arménii konaných dne 19. února 2008, které jménem Evropské unie učinilo předsednictví Rady dne 25. února 2008,
 - s ohledem na prohlášení vysokého představitele EU pro SZBP Javiera Solany ze dne 2. března 2008 a na prohlášení komisařky Ferrero-Waldnerové ze dne 21. února 2008 a 4. března 2008,
 - s ohledem na čl. 115 odst. 5 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že stále platí závazek Evropské unie, že bude dále rozvíjet a prohlubovat své vztahy s Arménií a podporovat tuto zemi v jejím úsilím o provedení nezbytných politických a hospodářských reforem, stejně jako opatření zaměřených na zřízení stabilních a efektivních demokratických institucí a boj proti korupci; vzhledem k tomu, že akční plán EPS poskytuje Arménii příležitost přiblížit se EU i přijmout a sdílet hodnoty, na kterých je Unie založena,

¹ Přijaté texty, P6_TA(2008)0016

² Přijaté texty, P6_TA(2008)0017.

³ Přijaté texty, P6_TA(2007)0538.

⁴ Úř. věst. L 239, 9.9.1999, s. 3,

- B. vzhledem k tomu, že výše uvedená mezinárodní mise pro sledování průběhu voleb uvedla, že prezidentské volby konané dne 19. února 2008 „byly uspořádány vesměs v souladu se závazky a standardy OBSE a Rady Evropy“, ale upozornila zároveň na několik problémů, zejména v souvislosti s odhodláním sdělovacích prostředků poskytovat nestranné informace,
- C. vzhledem k tomu, že k řešení zbývajících problémů (jako je chybějící jasné oddělení státních a stranických úřadů, zajištění rovného zacházení s volebními kandidáty a postup sčítání hlasů) a k obnově důvěry veřejnosti ve volební proces bylo třeba vznést další požadavky,
- D. vzhledem k tomu, že oficiální výsledky prezidentských voleb v Arménii, které se konaly dne 19. února 2008, přičky již v prvním kole vítězství předsedovi vlády Serži Sarkisjanovi, byly ale napadeny jedním z vedoucích představitelů opozice, Levonem Ter-Petrosjanem, který je označil za podvodné; vzhledem k tomu, že ústavní soud žádosti opozice prozkoumal a dospěl k závěru, že ač k neregulérnostem skutečně došlo, neexistují důkazy dostatečné ke zpochybnění výsledku voleb,
- E. vzhledem k tomu, že stoupenci opozice zahájili dne 20. února 2008 v Jerevanu poklidné demonstrace, na nichž protestovali proti výsledku voleb a požadovali jejich opakování; vzhledem k tomu, že 1. března 2008 večer propuklo násilí, po jedenácti dnech protestů stoupců opozice, neboť policie vtrhla na Náměstí svobody v centru Jerevanu, aby rozehnala demonstranty tábořící ve stanech, následkem čehož zahynulo 8 lidí, včetně jednoho příslušníka policie, a desítky byly zraněny; vzhledem k tomu, že dne 1. března 2008 byl vyhlášen výjimečný stav, který omezil svobodu sdělovacích prostředků, shromažďování a politických stran,
- F. vzhledem k tomu, že televizní stanice kontrolované vládou tato shromáždění prakticky ignorovaly; vzhledem k tomu, že na základě výjimečného stavu bylo místním novinářům zakázáno, aby rozšiřovali informace pocházející z jiných než vládních zdrojů; vzhledem k tomu, že v důsledku toho sedm předních novin, z nichž některé jsou nezávislé a některé napojené na opozici, za takových omezujících podmínek odmítlo pracovat a zastavilo publikační činnost; vzhledem k tomu, že bylo zablokováno internetové a satelitní připojení některých nezávislých listů,
- G. vzhledem k tomu, že mnoho lidí bylo zatčeno a část z nich byla obviněna z podněcování k masovým nepokojům, účasti na nich a z pokusů o násilné uchopení moci; vzhledem k tomu, že dne 4. března 2008 zbavil arménský parlament imunity čtyři své poslance, aby mohli být obviněni z trestných činů,
- H. vzhledem k tomu, že uzavření hranic s Tureckem stále poškozují arménské hospodářství a stabilitu v regionu,
- I. vzhledem k tomu, že stále ještě nebyl vyřešen konflikt Arménské republiky s Ázerbájdžánskou republikou ohledně statusu Náhorního Karabachu,
- 1. vyjadřuje znepokojení nad posledním vývojem v Arménii, jehož součástí byly násilné policejní zákroky proti demonstracím opozičních sil, které vedly ke smrti osmi arménských občanů, včetně jednoho příslušníka policie, a více než stovce zraněných, a vyzývá všechny strany, aby projevily otevřenost a zdrženlivost, aby zmírnily ostrost svých prohlášení a zahájily konstruktivní a plodný dialog, jehož cílem bude podpora a

konsolidace demokratických institucí Arménie;

2. vyzývá k rychlému, důkladnému, transparentnímu, nezávislému a nestrannému vyšetření událostí z 1. března 2008, včetně nezávislého vyšetření policejního zásahu při rozeznání demonstrace, a k tomu, aby všichni ti, kdo se dopustili protiprávního jednání a jsou zodpovědní za násilné trestné činy, byli předáni spravedlnosti a potrestáni; žádá Radu a Komisi, aby arménským orgánům nabídla pomoc EU při tomto vyšetřování;
3. vyzývá arménské orgány, aby ukončily výjimečný stav, zmírněný prezidentským dekretem ze dne 10. března 2008, obnovily svobodu sdělovacích prostředků a přijaly všechna opatření nezbytná k zajištění návratu k normálnímu stavu; dále na ně naléhá, aby vzaly v potaz nedostatky, na něž upozornila oficiální zpráva veřejného ochránce práv Arménské republiky, a zabývaly se jimi;
4. vyzývá arménské orgány, aby propustily občany zadržené za vykonávání svého práva na pokojné shromažďování;
5. zdůrazňuje, že prioritní oblast 1 akčního plánu EPS se zabývá posilováním demokratických struktur a právního státu; naléhá v této souvislosti na Komisi, aby zaměřila svou pomoc Arménii na nezávislost soudnictví a výcvik policie a bezpečnostních sil, a vyzývá arménské orgány, aby urychleně provedly všechna zbývající doporučení mezinárodní mise pro sledování průběhu voleb;
6. podporuje zvláštního zástupce EU pro jižní Kavkaz Petera Semnebyho v jeho úloze zprostředkovávat dialog mezi jednotlivými politickými uskupeními a zkoumat možné způsoby řešení politické krize v Arménii, vítá zprostředkující působení velvyslance Heikkiho Talvitieho, zvláštního vyslance OBSE, který má s oblastí jižního Kavkazu bohaté zkušenosti, a naléhá na arménské orgány, aby ve snaze o nalezení přijatelného řešení plně spolupracovaly s mezinárodním společenstvím;
7. lituje nedávných ztrát na životech na „kontrolní linii“ při bojích mezi arménskými a ázerbájdžánskými jednotkami; vyzývá obě strany, aby upustily od dalšího násilí a usedly opět k jednacímu stolu;
8. opakuje jasný závazek EU k budování užších vazeb s Arménií a zeměmi jižního Kavkazu, zejména dalším rozvojem a posilováním EPS; zdůrazňuje však, že užší spolupráce s EU se musí zakládat na skutečném a hmatatelném pokroku a reformách a na úplném uplatňování zásad demokracie a právního státu; vyzývá Komisi, aby nadále podporovala úsilí, jehož cílem je zlepšit politickou kulturu v Arménii, posílit dialog a zmírnit velké napětí mezi vládnoucími stranami a opozicí;
9. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, prezidentovi a parlamentu Arménie, OBSE a Radě Evropy.